

Репрограмирање на долго-
вите кон јавните прет-
пријатија преку отпи-
шување на каматите,
директни разговори ме-
ѓу ЗЕЛС и Групацјата на
градежништво, индиви-
дуални контакти меѓу
градоначалникот и до-
верителите од одреде-
ни фирми... се мерките
со кои ќе се настојува
да се реши проблемот
со наследените долго-
ви на општините.

колкав долг има. Според Вас, како треба да се реши овој проблем, бидејќи во спротивно ќе се закочи целиот процес на децентрализација?

ПЕТРОВ: Долговите се големи, тие се најголемата опасност за децентрализацијата. Како Управен одбор разговараме со премиерот и со дел од владините министри за да го решиме овој проблем. Идејата која беше пласирана од Министерството за финансии за некаква донаторска конференција, за која мислам дека во одреден дел беше прифатена и од Владата, е нереална, бидејќи никој нема да ви даде пари за да ги покриете долговите кои се направени како резултат на неодговорно работење. Тоа, пред сè, се долгови кон при-

■ Разговорот го водеше:
Жаклина МИТЕВСКА

☀ Од 1 јули 2005 година стартуваше процесот на децентрализација, односно пренесување на надлежностите од државно на локално ниво. Како претседател на Заедницата на единиците на локалната самоуправа, господине Петров веројатно стапивте во контакт со градоначалниците за да се информирате како тие деновиве се снајдоа со новите ингеренции, каде се соочија со проблеми?

ПЕТРОВ: Градоначалниците тешко се снаоѓаат. Но, за волја на вистината, сите треба да сфатат дека станува збор за сложен процес и за промена на структурата на системот. Ние менуваме значаен дел од нашиот систем, некои деликатни содржини и дејности, како што се, образование, труд и социјала, урбанизам, се пренесуваат на локално ниво и тоа е нешто што никаде не оди така лесно, па ниту кај нас. За многу поситни реформи во некои европски земји се појавуваат проблеми. Затоа разбирливо е зошто сите ние како градоначалници се соочуваме со проблеми. И така ќе биде, независно од тоа како ние како ЗЕЛС или, пак, Влада сме успешни во решавањето на проблемот. Проблематични работи ќе има, меѓутоа јас сум оптимист дека ќе ги решаваме.

☀ Трансферот на администрацијата од ресорот за транспорт е спорен, а разликите меѓу државата и општините се неиспеглани. Пинг-понг игри има и со пожарникарите. Локалната власт одбива автоматски да преземе повеќе од 700

пожарникари и инсистира на расчистува на недореченостите во надлежностите и парите. И меѓу државните службеници, кои треба да станат општински административци, владее паника и страв дека ќе останат без работните места...

ПЕТРОВ: На средбата која во Битола ја имаше Управниот одбор на ЗЕЛС со премиерот на Владата и практично со половина од владиниот кабинет, тие работи се расчистени. Тие дојдоа на наш терен, а со тоа ја покажаа и подготвеноста на Владата да соработува. Расчистено е прашањето за транспорт и врски, премиерот презеде јавна обврска таа бројка од 400 луѓе да се намали на 200. Статусот на пожарникарите е расчистен, тие ќе се плаќаат со блок-дотации од Буџетот, слично како и за образованието и труд и социјала. Во однос на тоа дали тие ќе бидат организирани како јавна служба се отвори една полемика. Меѓутоа, тоа понатаму ќе се решава и Владата го потврди нашиот став, а ние сметаме дека тие луѓе не можат да бидат вградени во систематизацијата на државните службеници, едноставно залепени на неа, туку треба да бидат јавна служба за противпожарна заштита, која ќе функционира во општините. Методологијата за ДДВ, која беше спорна, е прифатена во целост така како што е предложена од ЗЕЛС, и покрај тоа што Министерството за финансии имаше спротивно мислење. Значи, решени се најкомплицираните прашања. Овие денови ќе се работи околу техниката, спогодбите за преземање на надлежностите итн. Дел од барањата на граѓаните треба да се поднесуваат во општините, ќе видиме како тоа ќе биде екипирано. Но, јас сум оптимист дека процесот ќе заврши успешно.

☀ Еден од крупните проблеми се и наследените долгови. Веројатно како прв човек на ЗЕЛС знаете и која општина

ДОЛГОВИ ЗА ДЕЦЕН

ватни градежни компании, кои во минатото ги направиле градоначалниците. Од страна на амбасадорите на ЕУ, мене, на премиерот и на министерот за локална самоуправа јасно ни беше кажано дека таква работа е неприфатлива. Организирањето донаторска конференција во која само Владата би се јавила како донатор, што практично би било без донатори, е нешто што не може да има добар исход. Затоа со Владата се договоривме да размислуваме како на тоа да му дадеме друга форма, како да се помогне. Премиерот прифати дел од размислувањата, како репрограмирање на долговите кон јавните претпријатија преку отпишување на каматите. Некои проблеми ќе се решаваат во директни разговори меѓу ЗЕЛС и Групацјата на градежништво, потоа преку индивидуални контакти меѓу градоначалникот и доверителите од одредени фирми, кои од него побаруваат средства. Значи, да се видат и менаџерските можности на градоначалникот во однос на тоа како би се враќал долгот. Нашата сугестија како ЗЕЛС е да се предвидат некои видови заеми за најкритичните општини, каде што долговите би го проблематизирале нивното функционирање. Практично државата би била кредиторот, за подоцна, од средствата кои таа ќе ги трансферира преку персоналниот данок и ДДВ, да ѝ се враќа одредена ставка. Треба да се седне и да се разговара. Во тек се разговори со Групацјата на

градежништво. Формиран е тим кој ќе разговара и со надлежните во Министерството за финансии, па ќе видиме како тоа ќе се одвива. Но, нешто мора да се прави.

 Градоначалниците се жалат дека не се доволни средствата кои државата ќе им ги дава на општините. Постои ли иницијатива од страна на ЗЕЛС за некаква помош за оние општини кои немаат индустриски капацитети и не можат да опстанат?

ПЕТРОВ: За една општина не е клучно дали има фабрики, зошто приходите не се добиваат според местото каде тие се лоцирани, туку според местото на живеење на луѓето. Основно нешто што

ционирање на општините Кисела Вода и Аеродром, односно на Чаир и на Бутел. Новите општини Аеродром и Бутел не располагаат со свој простор и своја администрација, што им создава проблеми во извршувањето на обврските. Граѓаните од овие општини и понатаму услугите ќе ги добиваат во подрачните единици на министерствата во Кисела Вода и во Чаир?

ПЕТРОВ: На Општината Аеродром ѝ беше понудено каде да се пресели, но мислам дека не им се допадна местото. Сега најдоа решение. Можеме да бараме идеални услови, но кога се нуди објект тогаш за почеток тој треба да се прифати каков и да е, само да се почне да се работи. Лошо е градоначалничкиот

ПЕТРОВ: Тоа е апсурд и е далеку од инженерциите кои им се даваат на градоначалниците. Нивната моќ не е толкава за да бидат фараони со неприкосновена моќ. Она што им се дава се повеќе обврски отколку некакви привилегии. Поврзувањето на градоначалниците со некакви олигархии или не знам какви бизнис структури за лични интереси е еднаква опасност како и за државната администрација. Ние не се децентрализиравме толку многу за да бидеме толку моќни луѓе. Сепак, главните места каде што треба да ја бараат корупцијата ќе треба да бидат државните органи, големите системи на јавните служби. Општините се многу помала администрација и се со многу помала инженерции и покрај децентрализацијата.

ТЕ - НАЈГОЛЕМА ОПАСНОСТ ТРАЛИЗАЦИЈАТА

 Проблем има и со урбаната мафија, со дивогоградбите, со комуналната хигиена. Како ќе се справите со сè ова?

ние бараме е трансферираните пари за одржување на објекти, особено во образование, труд и социјала да се зголемат, бидејќи се нерално ниски. Дел од тие долгови не се предвидени и ќе треба да се најде начин како да се зголеми сумата која е издвоена и објавена во Службен весник.

Во Министерството за образование и наука најдовме на разбирање и министерот се согласи дека тоа навистина е така. Во однос на функционирањето на буџетите на општините, со распределбата на ДДВ од која практично најголем дел нема да оди во градот Скопје, туку во општините во внатрешноста, ние направивме еден вид Фонд за урамнотужување на финансирањето на општините и покрај тоа што имавме отпор од Министерството за финансии. Меѓутоа, сметавме дека и тие мали општини треба да профункционираат и поради тоа ова и го направивме. Ако времето покаже дека и покрај сè одредени општини нема да профункционираат, ќе треба во од да се бараат решенија, преку спојување на дел од нивните функции, така што нема потреба да се трошат пари за нешто што може заеднички да се извршува, или да им се помогне преку интервенции од Буџетот. Но, во секој случај не смеаме да дозволиме тие општини да пропаднат.

 Дополнителни забуни кај граѓаните на Скопје создава заедничкото функ-

мандат и да им помине, а некои општини воопшто и да немаат простории. За тоа имам критики и кон Владата, затоа што таа требаше многу побрзо да го спроведе делбениот биланс, но исто така, не треба и градоначалниците да имаат нереални очекувања дека веднаш ќе влезат во не знам какви објекти. Објектите во Скопје во коишто се лоцирани општините се во иста состојба. Владата не смее да го одолговлекува процесот на делбениот биланс меѓу општините.

 Проблем има со корупцијата и со непријавениот имот на градоначалниците. Колку локалните татковци ќе бидат транспарентни?

ПЕТРОВ: Ние испративме писмо до градоначалниците за да видиме кој сè не поднел анкетен лист. Има градоначалници кои од претходниот мандат и сега останале на оваа функција и во континуитет ја вршат, така што тие немаат обврска да поднесат анкетен лист. Тој се поднесува кога се стапува на функцијата и кога завршува мандатот. Другите градоначалници треба да одговорат и да ја стават на увид својата имотна состојба.

 Како ги коментирате предупредувањата на експертите дека градоначалниците можат да се поврзат со локалните бизнис олигархии?

ПЕТРОВ: Со овие работи градоначалниците се справуваат во континуитет. Досега проблем беше тоа што за нив не постапуваше државата, имено градежната инспекција беше државна. Ниеден градоначалник не можеше да урива објект кој е дивогоградба. Сега се доведени во ситуација инженерциите на градежната инспекција да се пренесени на локално ниво. Меѓутоа, секогаш е многу полесно нешто да се урне кога е во темели, отколку целосно изградени објекти кои се дивогоградби и во кои се инвестирани огромни средства. Ќе биде тешко во прв момент да се реагира, но има различни ставови. Мојот став е рестриктивен, оние кои изградиле дивогоградба мора да сносат санкции за тоа што го направиле. Но, има градоначалници, дури и градоначалникот на Скопје, кои најавуваат дека тие градби треба да се легализираат. Легализацијата е една од обврските која Министерството за транспорт и врски ја презема со Виенската декларација, да изготви закон за легализација на дивогоградбите, кој функционира кај земјите кои ја имаат потпишано. Но, ние не можеме да легализираме нешто што е во зелен појас, во парк шумата Водно, и да одиме спротивно на другите закони за да постигне одредена цел. Јас сум за тоа да се легализира сè што е во рамките на законот, но никако да не излегуваме од него. Тоа ќе се покаже како штетно, бидејќи штом еднаш ќе направиш отстапка потоа тоа станува правило.